

[Landbrugsministeren.]

de praktiske Erfaringer, som alle, der har en lille Smule Føling med det praktiske Liv, har gjort, er i høj Grad nationaløkonomisk forsvarligt at fremme Udstykningen af den danske Jord. Thi det vil betyde en intensivere Drift, Beskæftigelse for langt flere Mennesker og større Indkomster til Landet, end naar Jorden drives som større Ejendomme.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal udtalte, at vi maatte jo endelig ikke tro, at vi kunde løse Spørgsmaalet om Udstykningen ved Statsforanstaltninger, og han henviste i saa Henseende til, at de fem Sjettedele af de smaa Husmandsbrug er oprettet ad privat Vej.

Det er muligt, at det er rigtigt, det skal jeg slet ikke indvende noget imod. Men det, der er det karakteristiske, er, at denne private Udstykning slet ikke har fundet Sted i nogen Grad, der betyder noget, i de sidste 30 Aar. Hvis man vil se paa Landejendommenes Udvikling i de sidste 30 Aar, i den Tid, hvor netop Husmandsbruget har haft økonomiske Betingelser, hvor det nationaløkonomisk har været det bedste at drive Husmandsbrug, er der ingen Husmandsbrug oprettet, uden at Staten har givet Hjælp enten paa den ene eller den anden Façon.

Der findes her i Landet for Øjeblikket, bortset fra Statshusmandsbrugene, ikke flere Ejendomme af nogen Betydning, end der var ved Aarhundredskiftet. Selv om vi er inde i økonomiske Forhold, der betyder, at det er de smaa Brug, der giver det største Udbytte, og som har de bedste Betingelser, fordi der er den intensive Drift, Fedevarerproduktion o. s. v., er Vilkaarene alligevel saaledes, at den Udstykning, der tidligere skete privat, slet ikke foregaar mere. Derfor kan det ikke nytte at henvise til de Tider og gaa saa langt tilbage, man maa regne med Forholdene i Øjeblikket, og som de har været netop i disse 25—30 Aar.

Hvis man vil spørge, hvorfor det trods det, at Forholdene er saa gunstige for Husmandsbruget, alligevel viser sig at være saa vanskeligt at oprette dem privat, saa at der saa godt som slet ingen Udstykning foregaar ad den Vej, kommer man netop til de Hovedaarsager, der har bevirket, at vi har fremsat disse Lovforslag. Det er for det første økonomisk klogt, fordi det giver mere Beskæftigelse og dernæst, fordi der alligevel ingen Husmandsbrug oprettes ad privat Vej, og for det tredje, fordi det har vist sig umuligt at købe Jord i privat Handel til Priser, der nogenlunde syarer

til Jordens Værdi, til den virkelige Handelspris.

Det har Erfaringen vist, ikke mindst ved Gennemførelsen af Loven i 1922 om det større direkte Tilskud til Oprettelse af Husmandsbrug efter den gamle Husmandslov. Det viste sig da, at al Statsstøtte betyder, naar man gaar ind i det frie Marked, øjeblikkeligt og selvfølgelig en Prisstigning, fordi Jordsælgerne ogsaa er Mennesker, der regner med, at nu bliver der mere Efterspørgsel, og de forlanger da mere end den virkelige Værdi, der bliver en Spekulation. (*Madsen-Mygdal*: Priserne faldt dog!). Ja, men det var, fordi Kronen steg 25 pCt. paa det Tidspunkt, og saa er det ganske naturligt, at Priserne falder fra 1920 til 1922, og det ved det ærede Medlem ogsaa godt. Alle Landmænd ved, hvad det betød for Landbrugets Driftsindtægter, at Kronen steg, og selvfølgelig ogsaa, hvilket Resultat det fik for Jordprisen.

Den anden Hovedaarsag er, at vi vil undgaa, at Fremskridtet i Landbruget kapitaliseres ved Ejerskifte. Derfor ønsker vi at fremme den Brugsform, som man kalder offentligt Fæste, og som blev indført ogsaa ved Venstres Hjælp i 1919. Den vil i langt højere Grad sikre mod, at Konjunkturer og Fremskridt kapitaliseres ved Ejerskifte, hvorved det vanskeliggøres, for ikke at sige umuliggøres for den ubemidlede Ungdom at komme til Jord.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal sagde, at vi ikke ved offentligt Fæste paa nogen Maade kunde hindre Konjunktursvingninger. Nej, det er der vist ingen, der nogen Sinde har troet. Det ærede Medlem kan ikke tænke, at vi er saa naive, at vi mener, at vi har nogen som helst Indflydelse paa Flæskepriser, Smørpriser eller sligt. Hvis det ærede Medlem tror, at det var Hensigten, at vi hermed vilde forhindre Konjunktursvingninger, har det ærede Medlem ikke sat sig meget ind i Lovforslagets Bestemmelser og heller ikke i de Motiveringer, som vi er fremkommet med gennem Aarenes Løb, og som Husmændene Gang paa Gang har givet deres Tilslutning.

Nej, Hensigten er selvfølgelig, at disse Fremskridt, disse Konjunktursvingninger ikke ved Ejerskifte skal kapitaliseres, saa det bliver umuligt for den næste Slægt at faa Jord, og saaledes at alle Fremskridt til syvende og sidst gaar i Kapitalens Lommer, og det arbejdende Landbrug bliver mere og mere afhængigt af Kapitalen. Det var formodentlig ogsaa Aarsagen til, at Venstre i sin Tid stemte for Loven af 1919.

Den sidste Hovedaarsag til Lovfor-